

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hóra 3 korona. Negyedévre 9 korona.
Félévre 18 korona. Egész évre 36 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felölös szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz. I-ső emelet.
(Debreczeni Elő Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 12 fillér.

Az angolok nagy térvesztése Flandriában.

Már a franciák is látják Calais veszedelmét. Az yperni frontrészt átkarolás veszélye fenyegeti.

A vezérkar jelentése.

Budapest, április 18. A Garda tó és a Piave között élénk tüzérségi harc és serény repülőtevékenység. Albániában Arrighi tiszthelyettes 24. légi győzelmet aratta.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, április 18. (Nyugati harctér.) Az ellenség nagy területeket engedett át nekünk a hónapokon át tartó viaskodásban óriási áldozattal kivívott, flandriai területből. Sixt von Armin tábornok hadserege erősen utánanyomulva a lépésről lépésre hátráló ellenségnek, elfoglalta Pölkpellét, Langemarkot és Sonnebeckét és az ellenséget egész a Steen patak mögé vetepte vissza. Blankartseetől délre egy ellenséges ellentámadás akadályozza előnyomulásukat. A Lystől erős tüzelés védelme alatt tért nyertünk és néhány géppuskafélszék megtisztítottunk. A legutóbbi napok harcaiból több, mint kétezeröt száz foglyot, néhány ágyut és számos géppuskát szállítottunk be. A Somme két partja menti harctéren az időnkint feléledő tüzharc Moreuilnél és Montdiernél nagy hevességet ért el. A Maas keleti partján Ornesnél és Vatronvillénél kisebb vállalkozásaink teljes sikerrel jártak; foglyokat szállítottunk be. Flireyől északra (a Maas és a Mosel között) véres veszteségük között meghiusul a franciák előretörése. A többi harctéren nincs új-ság.

INOG A FRANCIA FRONT.

Calais veszedelemben van.

Genf, április 18. Mint a Petit Parisien írja, a helyzet válságos volta le nem tagadható. Egyetlen pillantás a térképre bizonyítja, hogy Bethume veszedelmes helyzetbe kerül, ami Franciaország szénellátásának veszedelmét jelenti. Hazenbruck eleste szintén fenyeget. De a legnagyobb veszedelem a Labassé-csatorná-nál van, ahol az angol haderő elvágásától kell tartani.

Az Echo de Paris szerint a németek St. Omer felől akarják megközelíteni Calais-t. Az egész francia sajtó reméli, hogy a hadsereg főparancsnoksága mindent el fog követni Calais védelmére, mert e fontos kikötő elvesztése éppen olyan nagy csapást jelentene, mintha Páris is esne.

Genf, április 18. Mint a milánói Stampa jelenti, Flandriában a nagy csata elérte tetőpontját. Az ellenséges nyomás egyre jobban fenyegeti az arcvonal kiszögellő részét. Az ellenség három hadoszlopban tör előre a közös cél: Calais felé. Hazenbruck elvesztése utat nyitna az ellenségnek Dünkirchen felé.

Clemenceaut szorongatják.

Genf, április 18. (Havas-jelentés.) Clemenceau a külügyi, tengerészeti és hadügyi bizottságok együttes ülésén ismertette a körülményeket, amelyek közt a monarchia kisérletet tett arra, hogy béketárgyalások útján egyenlenséget szíven a szövetségesek közt. Clemenceau betejeszlette az összes iratokat, melyeket a külügyi bizottság tanulmányozni fog, azután jelentést tesz a kamarának.

Bern, április 18. Párisi jelentés szerint a francia kamara szociálistái mindenáron tudni kívánták, mi igaz abból, hogy Károly király Franciaországhoz jutott békeajánlatával együtt egyidejűleg Olaszországnak és Romániának is tett békeajánlatot. Továbbá mi igaz abból, hogy Németországtól is érkezett Elzász-Lotharingiát illető békeajánlat, amelyet azonban Ribot kerekén visszautasított, a miért őt akkor Clemenceau is erősen megtámadta. A szociálisták megvádolják Ribot volt miniszterelnököt, hogy a német békeajánlatot hamisan közölte Lloyd Georgszal és Sonninoval, ami által a szövetségeseket befolyásolta. Ha ez megtörténhetett, akkor elképzelhető, milyen hamisítás történt Károly király levelével is. Ha 1917 október havában a francia kamarának tudomása lett volna a kérdéses levélről, akkor minden másképp történt volna. Clemenceau ellen egyre szaporodik az ellenzéki tábor.

Lenin ajánlata Rosen bárónak.

Pétóvár, április 18. Lenin ajánlatot tett Rosen bárónak. Oroszország volt washingtoni nagyköveteinek, hogy Csicserinnek együtt vegye át a külügyi népbiztosi hivatal vezetését. Ha Rosen báró nem egyezik bele a külügyi biztos hatáskörének szétválasztásába, akkor Csicserinnek le kell mondania.

Burián Czernin útján halad.

Bécs, április 18. Burián István báró ma, mikor átvette a külügyi hivatal vezetését, a tisztikar küldöttsége előtt hangsúlyozta, hogy Czernin politikai céljait követni fogja miként annak idején Czernin, mikor tőle átvette hivatalát, szintén kijelentette, hogy elődje céljait fogja követni. Kitarva híven, szövetségeseinkkel akarjuk elérni célunkat, a háború szerencsés befejezését.

Burián Berlinben.

Bécs, április 18. Báró Burián külügyminiszter legközelebb Berlinbe utazik, hogy a császár elé járuljon és a kancellárnál látogatást tegyen.

A franciák visszaverése.

Berlin, április 18. A Wolff-ügynökség jelenti este: Flandriában a Lys melletti harctéren a helyzet változatlan. Moreuil-tól északnyugatra erős francia támadások véresen összeomlottak.

Osztiende ágyúzása.

Berlin, április 18. A Wolff-ügynökség jelenti: E hó 16-ról 17-ikére virradó éjszaka Osztiendét a tengerről ágyúztuk.

Kormányválság.

Milyen lesz a megoldás?

Budapest, április 18.

Mint a M-g írja, a válság megoldásának két módja van kombinációban: Vagy tiszta választójogi kabinet jön házfelosztási felhatalmazással, vagy pedig koncentráció a munkapárttal. Ez esetben a 48-as alkotmánypárt a legerősebb ellenzékbe megy. A pénteki pártértekezlet határozatából a pártok felfogásának tisztázódását várják. A kormánypártban azok, akik a koncentrációt akarják, nagyobb részt a munkapártból kiléptettek. Ezek alkalmasint ki fognak lépni a 48-as alkotmánypártból. Zichy János gróf fog venni a 48-as alkotmánypárt pénteki értekezletén és a munkapárttal való koncentráció érdekében felszólal. Ha a párt a koncentráció ellen foglal állást, akkor Zichy híveivel kilép.

Szűllő Géza, Zichy János bizalmasa, kijelentette, hogy más megoldás el sem képzelhető. A kabinet tagjai közül Sztérenyi, Popovics, Szurmay és Serényi feltétlenül támogatják a koncentrációt. Valószínű, hogy újra Wekerle kap megbízást kabinetalakításra. A koncentráció esetén Apponyi, Eszterházy, Tóth János, Földes Béla és Vázsonyi kiválnak.

Az alkotmánypárt értekezlete.

Wekerle álláspontja.

Budapest, április 18

A Magyar Tudósító jelenti: A 48-as alkotmánypárt elnöki tanácsa ma este 5 órakor Andrássy Gyula gróf elnökletével ülést tartott. A kormány részéről jelen voltak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Apponyi Albert, Popovics Sándor, Sztérenyi József, Tóth János, Vázsonyi Vilmos, Windisgrätz Lajos herceg, Földes Béla miniszterek és a politikai államtitkárok.

Az értekezleten, amely este 8 óráig tartott, megvitaták a politikai helyzetet. Több felszólalás s beható tanácskozások után, amelyek során Wekerle Sándor miniszterelnök is kifejtette álláspontját, elhatározták, hogy a holnap este 7 órára összehívott pártértekezlet elé határozati javaslatot terjesztenek. Ezt a határozati javaslatot Ugron Gábor terjeszti elő.

Az elnöki tanácsban Wekerle kijelentette, hogy ragaszkodik a kormány pro-

számon minden pontjához és ahhoz, amit a párt maga elé tűzött, ami nem jelenti azt, hogy a Vázsonyi-féle javaslat minden betűjéhez feltétlenül ragaszkodik. A kormánypart előlegezte, hogy szívesen támogat olyan alakulást, amely a lelépő kormány alapján áll.

Windischgrätz miniszter a választójogról.

Jönni kell a reformnak.

Budapest, április 18

Fővárosi tudósítónk jelenti telefonon: Azon hírekkel szemben, mintha Windischgrätz Lajos herceg, miniszter, a választójogkérdésében álláspontját megváltoztatva volna, nyilatkozott a Magyar Tudósítóban, amelyben a következőket jelenti ki:

— En mindig a választójog lehető leg szélesebb alapon való megvalósítása mellett foglaltam állást. En a választójog gyakorlásánál a titkosság híve vagyok, de a mai viszonyok között érhető a mostani javaslat. Azt is mondhatom, hogy a választójogot ennek a parlamentnek kell megcsinálni. A kompromisszumos megoldásról az a véleményem, hogy a megoldásnak csak úgy van értelme, ha ahhoz a leginkább érdekelt társadalmi osztályok hozzájárulnak. Így a munkástömegek is. És ha az eszközrendő módosítások a törvény lényegét nem érintik. Az ügy érdekében meg kell mondanom, Vázsonyi lett volna a legalkalmasabb ilyen megoldásra.

A választójog további sorsára vonatkozóan még ezeket jegyete meg:

— Öfelsége a világháború tapasztalatai alapján tette magáévá a választójog gondolatát akarja a választójogot. Mindenki nyugodt lehet, a választójog reformjának jönni kell, azt senki meg nem akadályozhatja és nem lehet olyan felelős tényező, aki a reform megvalósítása ellen küzdene. Politikuskok jönnék és mennek, de az eszmék megmaradnak!

Színház.

MŰSOR:

A Csokonai-színházban.

Pénteken: B) bérlet. Obsitos, operett.
Szombaton délután. Gyermekek előadás. Csillagok leánya, tündérmese.
Szombaton este: C) bérlet Obsitos.
Vasárnap délután: Próbaházasság.
Vasárnap este: Obsitos.
Hétfőn: A) bérletben a Vorpeléti kisasszonyok, vigjáték. Parasztbecsület, opera.

A Vig-színházban.

Pénteken: Titok, dráma.
Szombaton: Titok, dráma.
Vasárnap délután: Favorit, operett.
Vasárnap este: Férj vadászni jár, bohózat.

Fehér színház. (A színházi iroda jelentése.) Heltai Jenő igazgató fehér színházat rendez három este hétfőtől kezdődőleg a Csokonai-színházban, amikor bemutatja Than Gyula, a Zita theatre-pareon nagy sikert aratott egyfelvonásos vigjátékát: a Vorpeléti kisasszonyokat és a Parasztbecsület operát egy estén.

Titok. (A színházi iroda jelentése.) Pierre Wolff kitűnő vigjátékát tűzte ki ma műsorára a Vig-színház. A Titok, kétségtelenül egyike a legjobb vigjátékoknak, melyben szel-

lemes és ötletes jelenetek elejétől végig derűségben tartják a közönséget. A mulatságos darab iránt, melyet László Gyula rendez, nagy az érdeklődés.

Obsitos. (A színházi iroda jelentése.) A magyar operett ciklus 8-ik darabja lesz az Obsitos operett, mely ma kerül színre B) bérletben a Csokonai-színházban.

Csillagok leánya. (A színházi iroda jelentése.) Gyermekeledésben szombaton délután kerül színre a Csokonai-színházban a Csillagok leánya című regényes mesejáték, melyben ének, tánc és zenén kívül csupa kacagató jelenetek vannak.

Férj vadászni jár. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap este a Vig-színházban a piros színlepos vigjáték, a Férj vadászni jár kerül színre, amelyen két napon át zsufolt haz mulatott pompásan. Jegyek előre válthatók.

Francesko Bertini, ez a világraszóló szép művész jó játsza pénteken a főszerepeket az Apollóban a „Mozi gyöngye” című négyfelvonásos drámában.

Egy detektív tragédiája. Stuart Webbs a mester detektív legújabb és elejétől végig izgalmas kalandját látjuk az Urania-ban.

A titokzatos esernyő. Prof. Nick Fantora negyedik detektív kalandja van péntek, szombat és vasárnap az Arany Bika mozi műsorán.

Három gyönyörű képpel jelenik meg ma délután a Színházi Figaró igen érdekes új száma.

Néhány szó Debrecen mezőgazdasági többtermeléséhez.

A világháború folytán a közönségre nehezede közterhek elviseléséhez szükséges, a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem rendelkezésre álló erő is jövedelem forrásoknak a teljes mértékben való okszerű kihasználása, azaz a többtermelés.

Mezőgazdaság többtermelés szempontjából nézve Debrecen város határában az általános gazdálkodási rendszert igen sok kívánni valót lehet találni, bár a gazdalközönség ez idő szerinti külterjes gazdalkodására mentesül lehet felhozni azon körülményt, hogy terményeinek értékesítésénél a rendelkezésre álló vasut és közut hiányossága miatt, a határ legjobb minőségű részén majdnem leküzdhetetlen nehézséggel találja magát szemben.

Debrecen város határában azon része, melyen nem csak az összes gazdasági, de a kereskedelmi növények közül is igen sok jó eredménnyel volna termelhető, u. m. a Szepes, Ebes Ondód, Kis- és Nagyhegyes, Elep, Kősehszeg és Cuca, csak minimális mértékben bírnak a szükséges vasut és közutal s tekintve a városhoz való nem nagy távolságot itt is inkább az utak jelentenek nagyobb könnyedséget, mint a vasutak.

A várostól vagy bármely vasut állomástól, nem csak távolabb, de igen messze eső dűllök, mint az Ondód külső része, Kis- és Nagyhegyes, Elep, Kősehszeg és Cuca, melyek mint egy 40 ezer katasztrális holdat foglalnak magukban, úgy azon piaci központtól — Debrecen — hová terményeik közvetlen értékesítése végett törekednek, mint Hajduszoboszló, Ebes, Nádudvar, Balmazújváros vagy a nagyhortobágyi vasut állomástól, hová, ha nem közvetlen értékesítésről van szó, terményeiket szállítaniok kell 15—20 km. távolságra vannak.

Ha számításba vesszük azon költséget s rendkívüli-ido és erő mennyiségét, mely ily távolságból, a terményeknek a fent említett piac vagy vasuti állomásokhoz való szállításánál szükséges, igazán nem lehet csodálkozni, hogy ezen területen nem találunk oly gazdálkodási rendszert, mint a milyen találunk keletre s ott bárhol, jó eredménnyel keresztül vihető is volna.

Ezen hátrányos közlekedési viszonyok következtében s mert a közönségtől való nagy távolság miatt pénzes fuvarost kapni igen ne-

hez vagy szerfelett drága, a gazdaságok sok esetben több igás erőt kénytelenek tartani, hogy elkerülhetetlen szállításokat kellő időben lebonyolíthassák s ugyanakkor egyéb munkáikat is végezhessek, mint a milyenre területökhöz képest talán szükség volna anélkül azonban, hogy ennek földjeik tulajdonképeni megmunkálásánál hasznát látnák, mert az erő felesleget igénybe veszi a terményeknek a piac vagy vasut állomásra való szállítás.

Ez az oka annak, hogy még a legjobban felszerelt gazdaság sem képes oly tizem tervet végrehajtani, mint amilyenre hivatott volna, mert míg terményeinek értékesítésénél, valamint szükségleteinek fedezésénél a rendkívül nehézkes közlekedési viszonyok következtében, fogatos oly mértékben lenne igénybe véve, hogy földjeinek a legszükségesebb munkát is csak késeve tudná megadni, miáltal egy belteljes üzemmód mellett, nem hogy több jövedelmet érne el, de ki volna téve annak, hogy az az elöttit sem tudná fenntartani.

A piac, valamint a vasutól való nagy távolság, illetve az azok megközelítésénél felmerülő nehézségek, mint látható több oldalról igen érzékenyen érintik az említett dűllökben fekvő gazdaságokat.

A veszteség legjelentékenyebb a földforgalmi értékénél és az elérhető haszonbérnél, összehasonlítva a Szepes és Ebes dűllök távolabb eső gazdaságainál elérhető ezen eredményt, azt hiszem, az itt felmerülő veszteségre 30—50% vehető számításba. Az elszállításra váró terményeknél, valamint a gazdaságban szükséges számos ipari cikk, különösen gépek oda való szállításaival hátrán számítható q-ként veszteségül 150—250 fillért, sőt többet, mert ha csak fél teherről van is szó, a nagy távolság miatt rendes hajtással, lőigánál is csak egy fordulóra számíthatunk naponként, mert ha pl. a nagyhegyesi gazdaságból egy 5 q-ás fuvarral korai indulást feltéve délre vissza is tér Debrecenből vagy valamely vasuti állomástól ezen fogat, az a következő félnapon a megtett 20—30 km. ut után vagy egyáltalában nem, vagy csak elenyésző csekély mértékben vehető igénybe. A gazdaságban időről-időre szükséges közti — napszamos — munka erő megszerzésénél szintén jelentékeny veszteség állhat elő, mert ma s még inkább a jövőben az igények általános emelkedésével, ha kevesebb napi bérért is, de inkább elmege az a munkás oly gazdaságba, melyet otthonából nagyobb fáradság nélkül közelíthet meg s így a távol eső gazdaságok a nehéz közlekedési viszonyok miatt, a magasabb napibér mellett, a munkásoknak többnyire, még az oda és vissza való fuvarozását is kénytelenek vállalni.

A gazdaságok tehát, mint látjuk több oldalról is majdnem oly rendszerre vannak kényeszerítve, hogy lehetőleg kevés szállításra és kevés munkásra legyen szükségük, ez a termelési költségük mentől kevesebb legyen.

A termelési költségek pedig a remélhetőleg már közel jövőben bekövetkező béke esetén is, csak évek múltán lesznek a háború előtti állapotokhoz hasonlókká, mert az általános munkáshiány még éveken át érezhető lesz, nem különben hasonló hiány fog mutatkozni a gazdaságban szükséges ipari cikkek és gépeknél is — holott ez utóbira a gazda éppen a munkáshiány miatt fokozottabb mértékben lesz utalva — miből önként következik azok magas beszerzési és fenntartási költsége.

Hogy ezen nagy kiterjedésű és első rendű terület mezőgazdaságilag minőségéhez mértan legyen kihasználható, feltétlen szükséges az értékesítési viszonyoknál felhozott nehézségek megszüntetése, legalább is azok lényeges megkönnyítése. Ez ma jelentékeny áldozatot kíván mert vagy utak létesítése által volna elérhető, melyek az egyes állomásokkal és Debrecennel

APOLLO	Franceska Bertini
	15szereplésével.
Ma, Pénteken	A mozi gyöngye
Előadások 5, 7 és 9 órákor.	
	dráma 4 felvonásban.

URANIA	Stuart Webbs film.
	Egy detektív tragédiája
Ma, Pénteken	detektívtrófézet 4 felvonásban.
Előadások 5, 7 és 9 órákor.	Főszereplő: Stuart Webbs.

való érintkezést tennék könnyebbé, vagy egy gazdasági vasut létesítése által volna inkább elérhető, ennél azonban — bár nagy költség többletet okozna — csak rendes nyom távolsággal bíró vasut szolgálná tökéletesen a célt, hogy az egyszer berakott áruk, az átrakodás szükségére és költsége nélkül érhetnének rendeltetésük helyére.

A közlekedés ily módon való könnyebb és gyorsabbá tétele lehetőségessé tenné a belterjes gazdálkodást, melyre a gazdának a jövőben feltétlen szüksége van, hogy a reá hátruló nagy közterhek és folyton növekvő termelési költségek mellett földbirtokában és annak felszerelésében fekvő tőkéjének szerény kamatján kívül, saját fáradságos munkájának kellő díjazását is megtalálja.

Nem csak a nagyobb kiterjedésű, tőke és erővel rendelkező, de a kis gazdaságok is sok oly termelési ágat rendszeresíthetnének, a hüvelyes, gumós, olajos, sőt kereskedelmi növények közül is, melyek, bár lényegesen emelnék a termelési költséget, de hasonló arányban emelnék a jövedelmet is; ettől eltekintve, változatossá lenne téve a vetés forgó, a talaj termő, illetve tápanyagainak kihasználása, miáltal megszűnnék az egyoldalú talajkihasználás. A forgalomba hozható termények közül, csak a cukorrépat említve, melynek termelésével más vidéken már a kis gazdaságok is foglalkoznak, az idő szerint a szóban forgó területen egyáltalán nem találkozunk, mert ha a hozzá szükséges munkaerő előállítható volna is, az elszállításához szükséges fogatos erőt, még a legjobban felszerelt gazdaság sem tudná veszteség nélkül előállítani; pedig termelésénél nagy mértékben mentesíthetnék a gyomtól a talaj, javulna annak strukturája s mint kalászos elővetemény igen jó hatása volna érezhető. Dohány termelés is csak igen csekély területen, 2—3 gazdaságban folyik, pedig engedélye van vagy legalább is volt többnek s valószínűleg a meglévő terület is csak azért van fenntartva, mert mint kalászos előveteményt, talán éppen a hiányos közlekedési viszonyok folytán nem tudják mással pótolni, de hogy annak a debreceni beváltóhoz tengelyen való szállítása, mily költség és fáradsággal jár, arról legjobban tudna nyilatkozni a nagyhegyesi gazdaság.

Előnyös változás lenne előidézhető a jószágterítés terén is, természetesen a mesterséges takarmány termelés fokozásával. Lehetséges volna magában a gazdaságban az állandó szarvasmarha és sertés hizlalás bevezése, mely a gazdaság forgó tőkéjének emelésén kívül, magával hozná a szükséges mennyiségű és jó minőségű trágya termelés lehetőségét is.

Az üzemterv ilyen módon való fejlődése következtében lényegesen emelkedne a fokozatosan fejlődő gazdaságok szükséglete is, a különböző erőtakarmány és műtrágya feltek, gépek és építkezési anyagokban, miknek bármily mérvű odaszállítása baj és gond nélkül volna lehetséges. Vajjon a mai körülmények között mily erő és mennyi idő szükséges egy cséplőgépnek vagy gőzekének a hegyesi vagy elepi gazdaságok valamelyikébe való vontatása, illetve utazásához, eltekintve attól, hogy bármily is mily mérték van alávetve az időjárás szélsőségeinek.

Lényegesen könnyebbé lenne még téve a munkáskérdés megoldása is, mert ugy az a nagyszámos, mint éves gazdasági cseléd, nem szólva a csekély számú, de nélkülözhetetlen ipari munkásról, sokkal szívesebben szolgálna oly körülmények között, melyek a várossal való közlekedését, szükségleteinek beszerzését, gyógykezelését, avval a világgal való érintkezését könnyebbé tennék.

Mindezen előnyöknél azonban sokkal fontosabb és jelentékenyebb lenne azon természetesen érték emelkedés, mely a közlekedési és értékesítési viszonyok könnyebbé tételével a földforgalmi értéknél és hasznosításánál lenne elérhető. Az érdekelt gazdaközönség ezen tételről megtalálná a szükséges anyagi áldozat hasznát, ezenkívül meglenne a lehetősége egy oly gazdálkodási rendszernek, melyre egyaránt szüksége van, de még inkább lesz a gazdának, ugy a saját, mint a köz érdekében.

Szekér Ernő.

Háromszázezer korona két szekrényért.

És egy Rákóczi korabeli óráért.

— Saját tudósítónktól. —

Pár nap óta szinte mesébe illő, legendás butorvásárlásról suttognak Kolozsváron az előkelő társadalmi körök.

Itt már nem egy-két ezer koronáról, hanem százazokról van szó, amellyel egy bérházat, vagy egy csinos kis földbirtokot lehet venni belsőséggel együtt. Egy budapesti hadimilliomos, egy régi arisztokrata család kastélyát megvásárolta s ezt a kastélyt akarja antik butorokkal dekorálni. Egész szervezett ügynökséget küldött szét az országba, akik régi értékes butorok után kutatnak, szimatolnak.

Egyik ügynököt Kolozsvárra vitte a szimatja és talált is ott három olyan butordarabot, amelyekért összesen 300.000 koronát, mondó szóval háromszáz darab ezrest ajánlott fel. A mesebeli kincsek nem állnak egyébként, mint két szekrényből és egy Rákóczi korabeli álló órából. A két szekrényért egyenként 50—50 ezer, az óráért pedig 200.000 koronát ígérték. A ritka és csodálatos vásár tulajdonképpen már perfekt, csak az óra kortörténeti megvizsgálása van még hátra.

Ha behívnyosodik, hogy az óra Rákóczi korabeli, — amihez nem fér kétség, — a gyönyörű kincsek elkerülnek Kolozsvárról egy hadimilliomos birtokába. Az óráknak van egy tokja, amelyért külön 50.000 koronát ígérték.

Hogy milyen szédületes árak ezek, jellemző szembeállításaként feleljük, hogy mikor ezekre a butorokra aláírták az adásvételi szerződést, aznap árták el Kolozsváron a Szacsvai-féle nagy bérházat 280.000 koronáért, tehát olcsóbban, mint két szekrény és egy óra.

Ujdonságok.

Drága ajánlat. A városi tanács Neumann ózdi fakeskedőtől ajánlatot kapott 1700 öl dorongfára, de olyan áron, amely a Debrecenben jelenleg érvényben levő maximális áraknál drágábbá tenné a fát. Éppen ezért a városi tanács nem is reflektált az ajánlatra.

Lefoglalják az ország borkészletét. A legközelebbi napokban meg fog jelenni a földművelésügyi miniszter rendelete az ország összes borkészletének lefoglalásáról. A kormány a bor árát szeszfokonként 46 fillérre maximálja. (Igy például az 5 fokos bor literje 2 korona 30 fillér lesz.)

A 39-esek készülő Hadi Albuma számára elesett, eltűnt, hadifogságba jutott debreceni 39-esek arcképét minden d. e. 12-ig be lehet adni a Debreceni Újság kiadóhivatalában, Kossuth-utca 3. sz., I-ső emelet, ahonnan a városi hatóság útján a Hadi Album szerkesztőségének juttatjuk Königrätzbe. A Hadi Album szerkesztősége újra kéri azon debrecenieket, akiknek hozzátartozója a 39-esek sorában küzdött és hősi halált halt, eltűnt vagy hadifogságba került, hogy amennyiben az illetőknek arcképük van — adják be ezen arcképet a Hadi Album számára. Eddig csak 44 debreceni hős arcképét küldték be, ami igen kevés a sok ezer debreceni 39-esektől. A Hadi Album szerkesztősége azt kívánja, hogy minden 39-es arcképe benne legyen az Emlékkönyvben. A Debreceni Újság szívesen mozdítja elő a 39-es Hadi Album ezen nemes törek-

Arany Bika mozi Ma, Pénteken Előadások, 5, 7, 9 órákor	Prof Niek Fantom negyedik filmje
	A titokzatos esernyő detektív történet 4 felvonásban. Főszereplő Max Landau.

vését, azért egy hétig átveszi a képeket és továbbítja. Minden képen legyen rajta: név, rang, kitüntetés — hol és mikor halt hősi halált, mikor tűnt el, vagy esett fogságba? A képeket vissza fogják adni, ugyanazért kell ráírni ki a beküldő?

A maximális árak kijátszása. A rendőrség többeket megbüntetett, mert a piaci élelmi szereket nem a piacon, hanem kéz alatt vették a kofaasszonyoktól s így a maximális árakat kijátszották. A városi tanács ezeket a büntetéseket jóváhagyta.

Élelmiszerek szállítása. A közlekedési rendeletek az esetek legnagyobb részében nem adnak jogot a helyi hatóságoknak arra, hogy az élelmiszerek elszállításához szükséges szállítási igazolványokat saját hatáskörükben kiadják. Figyelemre méltó azért azokat, akik bármiféle élelmiszert akarnak szállítani, hogy a szállítási igazolványt 8—10 nappal a feladás előtt kérjék Berzsegyi forgalomban (kivéve a határszéli államokat) az élelmiszereket kézipodgyásként minden engedély, vagy igazolvány nélkül lehet szállítani, feltéve, hogy a szállítási kívánt csomag a kézipodgyász forgalmának megfelel. A határszéli és külföldi államokra újabb megengedve az élelmiszereknek kézipodgyásként szállítása, azonban a határrendőrség szállítási igazolvány előmutatásához feltétlenül ragaszkodnak; az igazolvány nélkül szállított élelmiszercsomagokat elkobozza. Debrecen, 1918. április 18. A polgármester helyett: Zöld th. tanácsnok.

Legieljebb négy hét. Sztérynyi kereskedelmi miniszter értesítette a kereskedelmi kamarákat, hogy a honvédelmi miniszter nem teljesítheti a hosszú idő óta szolgáló önálló iparosok és kereskedők szabadságolása iránti kérelmet. A kereskedők és iparosok legfeljebb 4 heti szabadságot kaphatnak.

A dughagyma kiutalása. Értesitem az érdekelteket, hogy a részükre rendelt dughagyma a vasuti szállítás késedelmé miatt használhatatlan állapotban érkezett meg. Iven körülmények között a kiadott utalványokat tárgyalatlannak kell tekinteni. Újabb szállítmányról most már nem tudunk gondoskodni. Debrecen, 1918. április 18. Zöld th. tanácsnok.

Korzózott az urnője bársony ruhájában. Bodnár Mária cselédleány még a múlt évben ellopott egyik urnőjétől tíz és fél méter szürke bársonyszövetet. Azóta nem tudtak a leány nyomára akadni. Tegnap aztán itt korzózott Debrecenben és pedig az urnője bársonyából készült szép új szoknyában. A tolvaj leányt előállították a rendőrségen és az eljárást megindították ellene.

A borkészletek összeírása. A földművelésügyi miniszterium, mint hírlék, rendeletet készült kibocsátani, amelyben fel fogja hívni a borkészletek tulajdonosait a készletek bejelentésére. Az összeírásra azért van szükség, mert a hadsereg szükségletét a borkereskedők, akiket a miniszterium ajánlattételre felhívott, olyan magas árakon hajlandók csak szállítani, melyeket a katonaság nem fizethet meg. A bor ára tényleg aránytalanul magasra szökött fel. Fokként 50 fillérmel alább egyáltalán nem lehet kapni, ami literenként átlagosan 5—6 koronás árak felel meg. A szőlőgazdák azt állítják, hogy a magas árak mellett elérhető haszon nem az övék, hanem a borkereskedőké, akik szüret után és a téli hónapokban a borkészletek túlnyomó részét összevásárolták és most spekulálnak vele.

A tanév befejezése. Budapestről jelentik: illetékes helyről közli, hogy a kultuszminiszter erndeletben utasította az összes iskolákat, az elemiiskolák kivételével, hogy tanévet június 15-ikén be kell fejezni. A tanulókat e határ napig bizonyítványokkal el kell bocsátani.

Dr. Láng-féle szanatóriumba felvételnék — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Röntgen elektromos gyógyeszközök. Modern műtőterem. Tudakosodásokra az intézet készséggel vizsgál felvilágosítással. Cim: Dr. Láng-féle szanatórium. Debrecen, Kossuth-utca 39. sz.

Névmagyarosítás. Schönwald Imre debreceni iparos, úgy a maga, mint a kiskorú gyermekeinek nevét, helygymeniszteri engedéllyel Szallai-ra változtatta.

Miért fáradt az ember tavasszal? Tavasz elején uton-uttféle hallani legkülönbözőbb korú és foglalkozású emberektől, hogy fáradtak, bágyadtak, minden különösebb ok nélkül. Erre az általános és tipikusan tavaszi kórra próbál feleletet adni a norvég Rubov doktor, a Finsen-intézetben végzett vizsgálata alapján. Szerinte a tavaszi fáradtság oka a napsugárban keresendő. A hirtelen beálló kimerültség előfeltétele az a bágyadság, ami a tél végén, munka megbülések, szórakozás, általában a sötét, hideg hónapok folyamán erőt vesz a szervezetben. Az ember keveset jár a levegőre, de mihelyest megérkezik a tavasz, ezt gyorsan pótolni akarja. Azonban a nap, mely különben élénkít és frissít, a téltől bágyadt organizmust még jobban kimeríti, a bőrből, főleg az arcból, magasabb hőmérsékletet vált ki a szokottnál. A test így több meleget sugározva ki magából, túlsok munkát végez és kifárad. Ebből azonban egyáltalában nem szabad azt a következtetést levonni, hogy a nap elől el kell zárkózni. Ellenkezőleg! Azonban nem szabad rögtön túlnagy dózissal élvezni a tavaszt, mert a tavaszi fáradtság különösen vézna, vérszegény, öreg vagy gyöngeszívű emberekre igen kellemtelen is lehet.

Halálozás. Mélyen szomorodott szívvel tudatjuk felejtethetetlen jó feleségem, szeretett jó testvérünk, sógornónk és áldott emlékü jó rokonunk: **Nyilas Mihályné Kerezi Zsuzsanna** áldásos életének 56-ik, boldog házasságának 32. évében, folyó április hó 17-én esteli 8 óraker hosszúságú gyengékedés és 7 napi súlyos betegség után bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részzeit folyó április hó 19-én, pénteken délután 3 óraker fogjuk temetni, Oláh Károly-utca 29. számú házunktól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Várad-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtisztviselőtétele rokonainkat, jó barátainkat, ismerőseinket sőt jó szívvel meghívjuk. Ajándék és béke porairat Bánatos férje: polg. Nyilas Mihály. Szerető testvéreit: Kerezi György netével, Metkó Juliánnával és gyermekeikkel, Kerezi Ferenc nevével Csizsár Rebeccával és gyermekeikkel, Kerezi Gergely nevével Várad Piroskával és gyermekeikkel. Nevelt fia: Kerezi József (olasz harctér). Sógora és sógornói: öz. Soltész Ferencné Nyilas Sára leányával, öz. Nyilas Jánosné Faragó Julianna gyermekével, Nyilas István nevével Nagy Eszterrel és gyermekeikkel. Elhalt sógornójának gyermekeit: Nagy István nevével és gyermekeivel, Nagy Zsuzsika férjével Nagy Gáborral. Jó barátjai: Gyureskó Pál nevével Kászár Zsuzsikkával. Jó komjai: Kovács Gábor nevével és gyermekeivel. Jó lakója: Pócsi András nevével és kis leányával. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6. sz., rendezti.

Özv. Bakó Józsefné gyászjelentéséből kimaradt sógornója: öz. Szabó Lajosné gyermekével.

Az izr. hitközségi tagok ügyelmébe! A Deák Ferenc-utcai templomban az istentiszteletek a következő időben tartatnak: Péntek este 8 óraker, szombat reggel 9 óraker, szombat este 8 óraker és d. e. fél 11 óraker, szombat d. u. 5 óraker és este 8 óraker. Hétköznapokon reggel háromnegyed 7 óraker és este fél 8 óraker.

Szénkiutalás csépléshez és őszi szántáshoz. Azok a gazdaságok, amelyeknek 150 katasztrális holdnál kisebb gabonával bevetett területük van és szénkiutalásra berendezett géppel cséplenek, vagy szántanak, az ehhez szükséges szénmennyiséget csakis úgy kaphatják meg annak idején, ha igényüket a közellátási hivatalnál már most megteszik. Igénybejelentést ezuttal csakis azok tehetnek, akiknek őszi és tavaszi gabonavetésük 150 kat. holdnál kisebb s gabonatermésüket szénkiutalásos géppel cséplik vagy őszi szántásukat gézekével végzik. A nagyobb gazdaságok cséplési és szántási szükségletének biztosításáról már korábban történt intézkedés. Az igénybejelentéseket a közellátási hivatal (Piac-u. 9.) április 20-ig napoként délelőtti 11 órától 12 óráig, vasárnap 10 órától 12 óráig fogadja el. Későbbi bejelentéseket nem lehet elfogadni. A jelentkezés alkalmával be kell jelenteni, hogy a birtokosnak hány cséplőgépe és gézekéje van, hány lóerősek azok és milyen gyártmányúak, hány kat. hold őszi gabonavetésére van s hány kat. holdat vet be tavaszi gabonával; hány kat. hold az 1918. évben őszi gézekészítés alá kerülő terület, a cséplés előreláthatólag mikor kezdődik és meddig tart; 1917-ben mely bányától vagy kereskedőtől kapta a szenet, milyen származású és hány mázsát; hány mázsa szénre van szüksége az 1918-ik évben az őszi szántáshoz és csépléshez, hány mázsa szénkészlete van a bejelentés napján. Aki hamis bejelentést tesz, a 72-1917. M. E. rendelet szerint

büntetik. Debrecen, 1918. április 18. A polgármester helyett: dr. Vasáry tanácsnok.

Hat hold föld felszántására szántót keresünk. Értekezhetni Dávidházy Kálmán úrnál Fűvészker-utca 9. szám alatt.

Selyem és grenadin blousok már 60 kornától nagy választékban kapható Frank Sándor női divat üzletébe. Telefon 12-56.

Mikor eszombe jutsz, mintha tavasz volna, Sas Náci gyönyörű Orgonavirágok dala kapható Antalfynál, Szent Anna és Varga-utca sarkok.

Szepessy Ferenc táncitanító folyó hó 21-én tanítványai által zártkörű táncvizsgát rendez, melyre ezuton tisztelettel meghívja az összes volt tanítványait. A bemutató táncok kezdete 6 óraker.

Frank Sándor cégnél selyem ujdonságok nagy választékban Piac-utca 42. Telefon 12-56.

Glyn Elnor Halcyone Érdekházasság és más kitűnő regények kaphatók Antalfynál, Szent Anna és Varga-utca sarkok.

Első rendű hazai fedőcserép
kapható Derecskén.
Berger Vilmos
fakereskedőnél, a járásbírószálla mellett.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög két korona. Minden további szó husz fillér. A vasárnapi szám részére feledezt legkisebb apróhirdetés három korona. Minden további szó harminc fillér.

Költözötést vidékről és vidékre is vállalt Bernáth szállító. Szepessy-utca 12. Telefon szám. 14-30. 4604

Czukorka elárusítók ügyelmébe. Állandó nagy rakomány tartok kávé és tej krém valamint savanyú karmellákban. Lindenfeld J. Jenő. 4601

Egy jóforgalmu Kovács műhely azonnal kiadó. Esetleg berendezéssel is. A tulajdonos százezer korona korona értékű vagyonot szerzett benne. Cim a kiadóhivatalban 4696

Tégla kapható a városközi házipénztárnál a délelőtti hivatalos órák alatt. 4000

Három butorozott utca szoba fürdőszoba, konyha má justól kiadó. Bikabérez I. S. 4708

Csinosan butorozott szoba május első kiadó. Arany János-utca 33. 4705

Videkre elsejére ajánlkozik két egy testvér grófi vagy urasági házhoz, már voltak grófi háznál főzőnők. K. I. Karcag 1134 házszám. 130

Szülőkötöz grékény kapható Péterfa 40. sz. 4722

Margit fürdő gőzmosoda elvált, lai husz kilón felüli — bár milyen nagy mennyiségű fehérnemű mosását és vasalását, férfi ingek kegyen kemény nyitve, kifogástalanul vasaltatnak. Telefon 44 4441

Kimérni ajánlkozik egy jártas nő korcsmába vagy vendéglőbe. Cim Csákó Károlyné, Balmazújváros, Árpád-utca 57. sz. 4692

Kompetencia fát hozok haza feleshe. Savósgutról, vagy Halápról. Értekezni Jókai utca 19. 4718

Elsőrendű szállodai főzőnő elvált, alna tisztí étközde vagy főzést mint vezetést, vagy magános úrnál házvezetést. Cim Csillag utca 25. 4720

Kereslet Aranyat-erzűt, briliáns, zálogjegyet vesz, meghívásra házbiz is elmegy. Steiner Mihály, Széchenyi-u 19.

Kitűtő leány 13-14 éves felvétetik. Cim a kiadóhivatalban

Kávéházba keresek egy ügyes kiszolgáló kisasszonyt — Deák Ferenc-utca 24. 4694

Keresünk azonnali belépésre — éves, komenciós kovácsot. Ajánlatok hoeszpályi uradalomnak — círazendők. 128

Éjjeli-őr felvétetik Stern kefégyárban. 4650

Jobb munkás varró leányok, kézileányok azonnal felvétetik. Gelbmanná Hatvan-u. 18. 4596

Meuvételre vagy kolcsón képen keresek jókarban levő alványos közfűrészt. — Rákóczi-utca 15. 4693

Házmaster kerestetik. Szent-Anna 25. 4708

Szakmánvos szőlőmunkást keresünk 5 hold szőlő évi munkájához. Jelentkezni a Gazdák Bankjánál. — Kossuth-utca 17. 4711

Egy fiu bádagos és szerelő tanulóknak felvétetik. — Csapó-u. 11. Burg. 4713

Komenciós kocsi kerestetik Bethlen-utca 59. 4715

Öcska téglá megvételre kerestetik. Rákóczi-utca 1. szám. Nagy Dezső. 4710

Virágüzletbe keresek egy ügyes kézi leányt Debrecenhez közeli városba. Értekezhetni Boldogfalva-utca 9. szám. 4709

Pérfi szabósegéd állandó nap szabó munkára felvétetik. Vass, főfűszabó, Szent-Anna-u. 3. 4704

Kifutóleány fizetéssel és varró tanulóleány felvétetik. — Bartáné, nődivat üzletében. Ferenc József-ut 55. 4699

Derek, alj varróleányok nagy fizetéssel azonnal felvétetnek. Csengeri Julia, Piac 30. 4699

Zongoramester azonnal állást keres. — Debrecen, Erzsébet száloda, 5. szoba. 4702

Boltiszolónak 15-16 éves fiut keresünk. Deutsch, Piac-u. 1. 4700

Fiatal takarító könyvvél — kosszital azonnal felvétetik. Piac-utca 30. 4698

Keresek egy címfestőt felírásra. Deák Ferenc-utca 24. 3695

Jókazban levő 2 karikás sparhelt kerestetik megvételre. Deutsch, Piac-u. 1. 4701

Cipész- segéd, jó munkás, állandó munkára darabszám vagy hétszámra kosszital kvártállyal felvétetik. Erzsébet-ut 27. sz. 4717

Kézimunkálini tudó leányok felvétetik. Piac-u. 77. sz. Kézimunkaüzletbe. 4719

Gyermektelen házaspárhoz ügyes fiatalabb gazdasszony kerestetik, aki a háztartás minden ágában járatos. Albert Rezső Negy léta. 4697

Írógépeket keresek megvételre. — Egyház-tér 3., órás. 4670

Kékkő

33 százalékos, eredet 250 kilós hordókban, — valamint kimerve is kapható:

Csanak József

kereskedelmi részvénytársaságnál, Debrecen.

Eladás

Eladó 4 fűszer vagy rőfös — pudli és stélászik nyitott vagy tiókások. Radetzky, Simony-ut 2. 4590

Kedves családiház, térloldas — nagy frontu kerttel, — igen jóbelyen, vasuti — állomás és villamos megálló mellett sírgöcsen — eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4699

Eladó 6 lóerőju magánjáró, megtekinthető Arany János-utca 37. Erenreihnál. 4334

Eladó Csígekertben 2 hold teljes természetben levő faj gyümölcsfakkal ellátott szőlő, esetleg 3 darabban is. Értekezhetni a Gazdák Bankjánál. — Kossuth-utca 17. 4712

Eladó jó fejű svájcer tehén, egy hetes fiával. Értekezni Csapó-utca 18. Németi László mézárósnál. 4702

Eladó 600 □-ol termő szőlő, egy új téglapüvellet, 2 szoba, konyha. Rázzs Gyula-utca 5. sz. Értekezni lehet Nap-u. 9. sz 4611

5 pár szép, ezüst kés és villa eladó. Cim kiadóhivatalban. 4706

Eladó bírtok Kisföldi pusztá mellett. 318 magyar hold. Ára holdanként 1600 korona. Értekezni, Csapó-utca 18. Németi László mézárósnál. 4701

Papíros dobozok eladók. Bartáné, nődivat üzletében, Ferenc József-ut 55. 4700

Eladó ház Széchenyi-utca közepén 500 □-ol telkű 6 lakást magában foglaló, magtárral felszerelt. Cim a kiadóhivatalban. 4703

Eladó 2 pár sárga cipő, 34, 36-os új. Ugyanott egy baromfi ketrec eladó. — Péterfa 11. emeleten. 4716

Kitűtőnek ügyes leány felvétetik,

a kiadóhivatalban